

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta/rigorozantky:	Mgr. Petr Schweiner
Téma práce:	Některá odnětí a omezení vlastnického práva k nemovitostem dle českého správního práva
Rozsah práce:	209 str. vlastního textu práce/ 482453 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	4. 9. 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma není nové, je však značně rozsáhlé a při své závažnosti přetrvává dlouhodobě jako vysoce aktuální. Autor prokazuje, že existuje široký prostor k důvodnému zkoumání a možnost nového pohledu i na již řešené otázky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je mimořádně náročné. Vyžaduje obecné teoreticko-právní znalosti, výbornou znalost vybraných úseků ústavního práva, občanského práva a správního práva a schopnost propojovat je ve vzájemných souvislostech. Náročnost tématu plyne i z širší potřebného prostudování právní úpravy a soudní judikatury. Autor používá metodu gramaticko-sémantickou, analýzu a syntézu a metodu komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Práce má propracovanou strukturu, zajímavou vložení zvláštní části práce do části obecné. Celkem se práce skládá z těchto kapitol: 1. Obecná pojednání; 2. Obecně k omezení vlastnického práva; 3. Vybrané zásahy do vlastnického práva dle zákona č. 183/2006 Sb.; 4. Zásahy do vlastnického práva dle zákona č. 184/2006 Sb.; 5. Omezení vlastnického práva plynoucí z vybraných ochranných pásem; 6. Zásahy do vlastnického práva vyplývající z pozemkových úprav; 7. Procesně právní souvislosti odnětí nebo omezení vlastnického práva; 8. Závěr. Jednotlivé kapitoly se dále vnitřně člení až na třech dalších úrovních. Práce je přísně logicky a přitom přehledně uspořádána. Z důvodu značného rozsahu představuje kvalitní systematika důležitý atribut práce.

4. Vyjádření k práci

Předložená rigorózní práce je po obsahové stránce vskutku výpravná. V úvodu autor precizně a strukturovaně objasňuje předmět svého zkoumání, který na základní úrovni rozděluje do tří oblastí: 1. oblast hmotněprávních předpokladů samotného zásahu; 2. procesně právní souvislosti odnětí nebo omezení vlastnického práva; 3. důsledky zásahu do vlastnického práva. U každé této oblasti autor pečlivě vysvětluje svůj přesný záměr a užívanou terminologii. Ocenit je také třeba postřeh autora, že na problematiku omezování a odnímání vlastnického práva lze nahlížet z různých úhlů pohledu. S ohledem na rozsah a přehlednost textu volí jediný úhel, a to pohled vlastníka. Uvedeno budiž, že jen úvodní část práce vysvětlující přístup, předmět a způsob zpracování má rozsah šesti stran.

I přes obrovský rozsah práce žádná její část není zbytečná. Od začátku do konce jde o hutný, souvislý a plynule navazující proud myšlenek, které mají v práci plné opodstatnění. Naopak je patrné, že autor vykazuje vnitřní disciplínu, ačkoliv má potenciál se i více rozepsat. V úvodu i v závěru práce autor sám zdůrazňuje, že nejde o komplexní

zpracování. K ohraničení předmětu zkoumání přistupuje metodicky, viz str. 11. Také v názvech některých kapitol je zohledněna provedená selekce. Nelze hledat nějaké koncentrované těžiště práce. V kapitole druhé jsou rozebrána obecná východiska a vysvětleny přístupy pro další zkoumání pozitivněprávní úpravy. Zde se autor zabývá detailně diferenciací přímých a nepřímých zásahů. Na základech závěrů této obecné kapitoly jsou vytvořena kritéria pro analýzu a hodnocení platné právní úpravy v navazujících kapitolách. Následuje tedy rozsáhlý rozbor utříděný do kapitol podle jednotlivých zákonů. V závěru práce jsou pak předkládány hlavní výstupy strukturované podle tří zkoumaných oblastí. Přínos práce nespočívá pouze v takto sumarizovaných závěrech, nýbrž v její tématické celistvosti (a v rozboru dílčích otázek napříč prací).

Zajímavou otázkou, která se line napříč prací, je způsob odlišení přímých a nepřímých zásahů. Autor poukazuje, že k rozlišení mezi přímým a nepřímým zásahem (mezi zásahem dle čl. 11 odst. 3 a 11 odst. 4 Listiny ČR) je používán soudní praxí především test proporcionality (viz str. 210). Podle názoru autora se tak nedostatečně pracuje s obecnou podstatou a smyslem vlastnického práva, které jsou rozdílné v závislosti na tom, zdali se jedná o zásah dle čl. 11 odst. 3 Listiny ČR nebo čl. 11 odst. 4 Listiny ČR. Ohledně rozsahu nepřímého omezení vlastnického práva dospívá autor k závěru, že může dojít pouze ke stanovení limitů při výkonu jednotlivých složek vlastnického práva, ale nelze jednotlivé složky omezit takovým způsobem, že jejich výkon možný není nebo možný je, ale pouze určitým předem daným způsobem. Vždy by u tohoto nepřímého zásahu měla být zachována možnost svobodné vůle s předmětem vlastnického práva nakládat, držet a užívat jej, což je právě podstata stejného zákonného obsahu vlastnického práva.

Autor pracuje s rozmanitými a rozsáhlými prameny. Závěry doktríny i soudní judikatury nepřejímá nekriticky, ale poměřuje je vlastními úsudky. Současně zachovává prostor pro polemiku. Práce netrpí většími obsahovými nedostatky. Pouze výjimečně lze poukázat na dílčí nepřesnost. Například na str. 57 stojí věta: „Vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření v územním plánu nebo regulačním plánu sebou nese vznik předkupního práva a to nabytím účinnosti územního nebo regulačního plánu, jak stanoví § 101 odst. 1 pátá věta SZ.“ Ve skutečnosti pouhým vymezením veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření předkupní právo ještě nevzniká. Tento následek musí být v územním plánu upraven výslovně. Zákon tak umožňuje vymežit i veřejně prospěšné stavby, kde předkupní právo nevznikne (viz věta první a třetí odstavce prvního § 101 SZ). Drobné nedostatky tohoto typu nemají vliv na celkovou kvalitu práce, která je mimořádně vysoká. Větší chybovost nastupuje ve formálním zpracování, patrně často zapříčiněná automatickými opravami (malá a velká písmena, nesprávné skloňování, odlišný font), jen výjimečně určitá nenávaznost textu, viz čtvrtý odstavec na str. 15. Práce se vyznačuje vynikající stylistikou.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Stanovený cíl práce (viz str. 10) byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Způsob zpracování svědčí o samostatnosti autora. Také z protokolu o výsledku kontroly na plagiáty ze dne 5. 9. 2020 ve studijním informačním systému plyne, že míra podobnosti s jinými dokumenty je nižší než 5 %.
Logická stavba práce	Práce má vybudovanou logickou a přehlednou

	strukturu, která koresponduje s potřebami obsahového zpracování.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor čerpá z rozmanitých druhů odborných pramenů, dominuje práce s právními předpisy a soudní judikaturou. Využití cizojazyčných zdrojů je minimální.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce zasahuje do značné hloubky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Nevyrovnaná. Standardně úhledná, ale s frekventovanými nedostatky.
Jazyková a stylistická úroveň	Vysoká stylistika, ale častější výskyt některých druhů jazykových chyb.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Buďte připraven prezentovat Váš algoritmus intenzity a důsledky jeho použití.

Zhodnoťte situaci vlastníka pozemku, který je určen územním plánem k vyvlastnění, ale tento záměr již není v dalších letech vůbec nijak dále realizován.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.
---	--

V Praze dne 22. 11. 2020

JUDr. Jiří Rajchl, Ph.D.

oponent